

Warszawa, dnia 26 stycznia 2022 r.

KOMENDANT GŁÓWNY POLICJI

l.dz. Is-...1269/11.../15274/21/KS

RPW/10921/2022 P
Data: 2022-02-03

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2022 -02- 03

ZAL. NR

Pan Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

Zanocny tonie Profesore,

W odpowiedzi na Pana pisma z dnia 22 listopada 2021 r. oraz z dnia 6 grudnia br. (l.dz. KMP.071.8.2021.PK), jak również w nawiązaniu do mojej korespondencji z dnia 23 grudnia 2021 r., dot. kontroli drogowej delegacji Rzecznika Praw Obywatelskich informuję, że zleciłem podległym mi komórkom organizacyjnym Komendy Głównej Policji ds. kontroli i w zakresie prawnym, dokonanie analizy przedmiotowych spraw. W ramach tych działań przyjęto m.in. wyjaśnienia od Komendanta Wojewódzkiego Policji w Białymstoku, przełożonego policjantów, którzy podejmowali opisane przez Pana czynności służbowe.

Na wstępie zauważyć należy, że ww. kontrole drogowe były przeprowadzone w różnych stanach prawnych. Pierwsza - w dniu 16 listopada 2021 r. na drodze krajowej nr 66 w rejonie miejscowości Czeremcha - realizowana była podczas trwania stanu wyjątkowego, gdy obowiązywał zakaz przebywania w ustalonym czasie w oznaczonych miejscach, obiektach i obszarach położonych w strefie objętej stanem wyjątkowym. Natomiast druga - prowadzona była w dniu 3 grudnia 2021 r. na drodze dojazdowej do miejscowości Białowieża - po nowelizacji przepisów ustawy z dnia 12 października 1990 r. o *ochronie granicy państwowej oraz niektórych innych ustaw*.

Odnosnie pierwszego zdarzenia ustalono, że funkcjonariusz Policji pełniąc służbę razem z funkcjonariuszem Straży Granicznej na punkcie kontrolnym w rejonie obszaru objętego stanem wyjątkowym podjął czynności służbowe w stosunku do kierujących dwoma pojazdami, którymi podróżowały delegacje Rzecznika Praw Obywatelskich i Komisarza ds. Ochrony Praw Człowieka Rady Europy. Jak wynika z dokonanych ustaleń, policjant wstępnie powiadomił członków delegacji, iż nie będą oni mogli wjechać na teren objęty stanem wyjątkowym. Jednocześnie nawiązał kontakt z dyżurnym Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce, informując o sytuacji i konieczności konsultacji.

W tym miejscu należy podnieść, że od chwili wprowadzenia na części obszaru województwa podlaskiego stanu wyjątkowego, przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich kilkakrotnie wjeżdżali na obszar objęty tym stanem, jednakże każdorazowo okazywali stosowne upoważnienia. W tym konkretnym przypadku, na co wskazał Komendant Wojewódzki Policji w Białymstoku, takiego dokumentu nie okazano, stąd pojawiła się wątpliwość w zakresie uprawnienia do wjazdu, którą policjant obowiązany był wyjaśnić.

Nadmieniam, że przepis § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 2021 r. w sprawie ograniczeń wolności i praw w związku z obowiązywaniem stanu wyjątkowego uprawniał upoważnionych pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich do wykonywania czynności służbowych na obszarze objętym stanem wyjątkowym. Zgodnie z jego brzmieniem, zakaz przebywania na obszarze objętym stanem wyjątkowym nie dotyczył osób, które wykazały, że zapewniają obsługę urzędu administracji publicznej lub jednostki organizacyjnej, wykonujących na obszarze, na którym obowiązuje stan wyjątkowy, zadania o charakterze publicznym. Tak też było w opisywanym przypadku, bowiem po dokonaniu stosownych ustaleń, funkcjonariusz Policji zakończył czynności służbowe, a delegacje udały się w dalszą podróż.

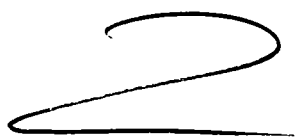
W odniesieniu do drugiej kontroli drogowej przeprowadzonej w dniu 3 grudnia 2021 r. informuję, że Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich i pracownicy Biura zostali przez funkcjonariusza Policji wylegitymowani na podstawie art. 15 ust. 1, pkt 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. W toku przedmiotowej kontroli policjanci mieli wątpliwość, czy określone osoby są uprawnione do wjazdu i przebywania w obszarze nadgranicznym, dlatego zwrócili się o informację do właściwej miejscowo placówki Straży Granicznej. Po otrzymaniu wiadomości, iż komendant placówki Straży Granicznej zezwolił osobom wchodzącym w skład delegacji na przebywanie w określonym czasie, na określonych zasadach na obszarze objętym zakazem, policjanci umożliwili im kontynuowanie podróży.

Zauważyć należy, że na podstawie art. 12a ust. 2 ustawy o ochronie granicy państwowej, zostało wydane rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia czasowego zakazu przebywania na określonym obszarze w strefie nadgranicznej przyległej do granicy państwowej z Republiką Białorusi, gdzie wprowadzono czasowy zakaz przebywania na określonym obszarze w strefie nadgranicznej przyległej do granicy państwowej z Republiką Białorusi na okres od dnia 1 grudnia 2021 r. do dnia 1 marca 2022 r. W przywołanej ustawie wskazane są enumeratywnie osoby i podmioty, których zakaz nie dotyczy. Rzecznik Praw Obywatelskich, jego zastępcy oraz pracownicy biura, nie należą do osób ani podmiotów, o których mowa w art. 12b ust. 1 i 4 ustawy o ochronie granicy państwowej. Natomiast osoby te mogą przebywać na obszarze, na którym wprowadzono zakaz, jeżeli właściwy miejscowo komendant placówki Straży Granicznej, na czas określony i na określonych zasadach zezwoli na ich przebywanie. Z przygotowanej opinii prawnej wynika bowiem, że przepisy art. 12a i art. 12b ustawy o ochronie granicy państwowej mają pierwszeństwo zastosowania przed art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich, zgodnie z zasadą prawną *lex specialis derogat legi generali* (przepis szczególny uchyla przepis ogólny), jak również przed postanowieniami protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania.

Zaznaczam, że funkcjonariusze Policji pełniący służbę na punktach kontrolnych w strefie nadgranicznej w związku z napiętą sytuacją, jaka ma miejsce od wielu miesięcy na granicy polsko-białoruskiej, obowiązani są do weryfikowania uprawnień osób wjeżdżających na określony obszar strefy nadgranicznej, zgodnie z postanowieniami ustawy o ochronie granicy państwowej. Realizując te zadania obowiązani są także do reagowania na wszelkie próby wjazdu na obszar objęty stanem wyjątkowym osób nieuprawnionych. Na uwagę zasługuje fakt, iż osoby, wobec których funkcjonariusze Policji przeprowadzają kontrole drogowe, w większości przypadków rozumieją powagę sytuacji i stosują się do wydawanych poleceń, nie manifestując niezadowolenia z konieczności wylegitymowania się lub okazania do przeglądu przewożonego bagażu.

Podsumowując powyższe ustalenia informuję, że Komendant Wojewódzki Policji w Białymstoku nie dopatrył się nieprawidłowości w działaniu podległych mu policjantów, którzy podejmowali czynności kontroli drogowej wobec delegacji przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich. Analiza zgromadzonej w KGP dokumentacji nie dała podstaw do zakwestionowania ustaleń dokonanych przez ww. przełożonego.

Wyrażam jednocześnie przekonanie, iż jesteśmy zgodni co do oceny zaangażowania i poświęcenia z jakim policjanci wraz z przedstawicielami innych służb i wojska realizują zadania w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego w strefie nadgranicznej, a Pana wystąpienie odczytuję, jako wyraz troski o realizację tych zadań na najwyższym poziomie i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

porozumienie,

KOMENDANT GŁÓWNY POLICJI

[Signature]
gen. insp. dr Jarosław SZYM CZYK

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI
BIURO KONTROLI

ul. Puławska 148/150
02-624 Warszawa

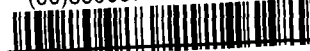
Is-1269/22/15274/21/KS

R

(00)859007731322027747

(00)859007731322027747

Poczta Polska

Opłata pobrana _____ zł _____ gr

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPŁ.

2022 -02- 03

ZAŁ. NR

OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A. ID nr 477603/L

2021

Pan Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

